

СУБ'ЄКТИ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

**Гриценко В.О., здобувач вищої освіти
Миколаївський національний аграрний університет**

Аграрна політика є пріоритетною складовою економічної та загалом національної політики держави, що формується в тісному зв'язку із зовнішньоторговельною, промисловою, екологічною, соціальною та іншими напрямками політики.

В основі аграрної політики знаходяться суб'єкти (виробники, споживачі продовольства, платники податків) і об'єкти (засоби і предмети агропромислового виробництва). Це – онтологічний аспект проблеми, або основоположні сутності аграрної політики. Активізуючий момент діяльності суб'єкта – його потреби, інтереси і цілі або аксіологічний аспект проблеми, її мотиваційне ядро. Для вирішення завдань аграрної політики необхідне вивчення характеристик і можливостей об'єкта (природних ресурсів, сільськогосподарських і агропромислових технологій тощо). Це – гносеологічний аспект або пізнання сутностей.

До суб'єктів аграрної політики належать державні та суспільні інститути, що приймають і реалізують агрополітичні рішення або здійснюють вплив на їх розробку [3].

Право приймати рішення з питань політики належить вищим посадовим структурам законодавчої і виконавчої влади держави. Вони також здійснюють контроль за виконанням рішень, що приймаються. Державне регулювання покликано не підмінювати собою ринковий механізм, а створювати умови для ефективного розвитку об'єктів регулювання, що одночасно виступають як суб'єкти ринку. Недержавні суб'єкти аграрної політики за ступенем політичної активності можна умовно поділити на три великі групи:

- політичні партії;
- суспільно-політичні організації;

- суспільні організації.

Особливо потрібно відзначити роль аграрної науки у ролі суб'єкта аграрної політики. Розробка аграрної політики повинна здійснюватися на основі серйозних наукових досліджень [3].

Серед суб'єктів аграрної політики, важливе місце займають засоби масової інформації, які мають чималий вплив на формування суспільної думки стосовно тих чи інших програм, дій, рішень влади, політичних партій, політиків тощо. Аграрна політика, як і політика в цілому, визначається різноманіттям суспільних, групових та приватних інтересів.

Носіями інтересів є вітчизняні товаровиробники і споживачі сільськогосподарської продукції, сировини і продовольства. У цій групі суб'єктів ринкових відносин можливі певні протиріччя. Наприклад, товаровиробники і споживачі продукції не завжди можуть дійти згоди з питань її ціни і якості. За такої ситуації у сфері торгівлі в цілому, серед населення та сільськогосподарських і переробних підприємств можливі порушення паритетних основ і відповідні претензії. Крім того товаровиробники певних видів продукції перебувають в умовах конкуренції за ринки збуту [2].

Виразниками інтересів також є політичні партії, суспільні професійні об'єднання. В Україні активно виявила себе Аграрна партія. Крім політичних партій, активними захисниками інтересів сільськогосподарських товаровиробників можуть виступати їх професійні об'єднання, наприклад фермерські спілки, галузеві союзи. Досить впливовими можуть бути спілки захисту прав споживачів. Не останню роль у формуванні суспільної думки відіграють засоби масової інформації. Групи виразників інтересів ще називають групами тиску – лобі, які тісно пов'язані з державними структурами, що формують державну політику. Такий стан називають аграрним корпоратизмом. Лобістські організації, як правило, встановлюють тісні стосунки з таким впливовим суспільним класом, як державна бюрократія.

Політики виступають першими в ряду суб'єктів, що формують аграрну політику держави. У законодавчих органах економічно розвинутих країн не так багато представників фермерів, оскільки на сьогоднішній день даний клас становить 1-2% загальної чисельності населення цих країн. Однак політики активно голосують за підтримку аграрного сектора. З одного боку, це свідчить про розуміння ними виняткової ролі агропродовольчого сектора у задоволенні однієї з першочергових суспільних потреб, а з другого – політики керуються прагматичнішими міркуваннями – бути переобраними на наступний термін, отримати політичні та суспільні дивіденди [2].

Інформаційні джерела:

1. Агропромисловий комплекс в системі зовнішньоекономічної діяльності України / Саблук П.Т., Фесина А.А., Власов В.І. та ін. ; за ред. П.Т. Саблука. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2005. 242 с.
2. Могильний О.М. Регулювання аграрної сфери. Ужгород : ІВА, 2005. 400 с.
3. Янчук В.З. Аграрне право України : підручник. Київ : Юрінком-Інтер, 1999. С. 72.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Гуда Н. Е., аспірант

Миколаївський національний аграрний університет

Розвиток ринкових відносин в Україні зумовив потребу інституційного обґрунтування державного регулювання цін та ціноутворення національної економіки. Однак для забезпечення ефективності цього процесу доцільно проаналізувати, вивчити та узагальнити особливості державного регулювання ринкових процесів у промислово розвинених країнах та